

A polgári életben az újév fordulópontot jelent, egy időszak lezárását és egy új kezdetét. A katolikus hívők számára Szűz Mária, Isten Anyja ünnepe, egy idő óta pedig a Béke világnapja. Jézus életének egyik eseményét is ünnepeljük, a születése utáni nyolcadik napot, a körülmetélést, amely esemény a választott népbe történő betagozódást jelentette a zsidók számára. Ekkor történt a gyermekek névadása is.

A történelem során mindig jelentősége volt az ember nevének, a legtöbb névnek jelentése van. A név kötelez, a név viselője pedig megpróbál ennek megfelelni, vagy keresztényként példát venni a védőszentjéről.

Giovanni Bellini: A körülmetelés

A szülők joga és kötelessége volt az újszülött számára a név kiválasztása. József és Mária esetében azonban más a helyzet, nekik nem kellett gondolkozniuk a névadáson, hiszen már az angyali üdvözléskor Mária, illetve aztán József számára is elhangzott a születendő kisded neve: JÉZUS!

Amikor – oly sokszor – kimondjuk a Jézus nevet, akár imádságos megszólításként, akár csak megszokásból, szinte sohasem gondolunk arra, hogy ennek a névnek nagyon szépen csengő jelentése és üzenete van: „ISTEN (JAHWE) A SZABADÍTÓ”.

A Bibliában a szabadulás szó összefonódott a választott népnek Egyiptomból történt kiszabadulásával, Jézus korában pedig azt a Messiást várták, aki a próféták jövődölései szerint meghozza a szabadulást a római császár igája alól. Máté evangéliumában ezzel szemben azt olvassuk, hogy József azért nevezze Jézusnak az újszülöttet, mivel ő szabadítja meg népét bűneitől.

Mitől szabadít meg Jézus? Az ókorban a szabad ember ellentéte a rabszolga, aki tartója hatalma alatt áll. A „bűn rabságában sínylődő ember” gyakran visszatérő fordulat a liturgikus szövegekben is. Mondhatjuk, hogy Jézus a bűnök alól szabadít fel, a Gonosz befolyásától, de ezzel együtt a bennünk, zsigereinkben lévő rossz vágyaktól, hajlamoktól is. Önmagamtól akar megszabadítani, hogy „ön-zetlen” (másokért élő) legyek, ahogyan a próféta mondja: „eltávolítja a kőszívet”. Szabadulást hoz a tévelygésből, a sötétségből a világosságra vezet, hogy lássam a helyes utat. Segít megszabadulni félelmeimtől: a „mi lesz, ha...” görcsétől, és eljutni a „gond-talanságra”, a haláltól való félelemtől a mennyei hazába történő eljutás reményére.

A szabadulás azonban nem csupán egyénileg értendő, hanem közösségileg is. Jézus minden népet, közösséget meg akar szabadítani a bűn struktúráitól, a nemzedékről nemzedékre szálló bűnös viselkedéstől, megszokástól.

Hogyan hozott és hoz ma is szabadulást Jézus? Eljöveteleivel, tanításával bizonyosságot tett a Mennyei Atya végtelen szeretetéről, aki a bűnösökkel szemben a tékozló fiú atyjaként a végletekig menően megbocsátó, válogatás nélkül gondunkat viselő. Elénk élt életével, küldetését áldozatosan, halálán menően vállalva példát adott nekünk a szeretet legyőzhetetlen erejére.

Ígéretet kaptunk tőle Isten országának kibontakozására itt a Földön, és annak végső beteljesedésére. Megtapasztalhatjuk, hogy nem vagyunk magunkra hagyva a jóra való törekvésünkben, hanem – ha kérjük – megújítja erőinket, és velünk marad. Igéje és a testvéri közösség iránti vágyra indít, szerető Atyánk felé forduló imádságos lelkületre, a szolgáló szeretetre.

Újév napján mindig ott cseng a fülemben az egyik példabeszéd mondata: „Uram, hagyd még egy évig! Körülásom és megtrágyázom, talán így hoz majd gyümölcsöt. Ha mégsem, akkor jövőre kivághatod!” Ez nem fenyegetés akar lenni számomra, hanem inkább biztatás, hogy hálát adva Jézus szabadító erejéért, folyamatos gondoskodásáért, törődéséért, az új év kezdetén még inkább, szabadon kötelezzem el magam a gyümölcstermesre.

Csiky Lajos, Budapest

